

Що таке дискримінація?

- коли зазнаєш обмежень або відмови в користуванні своїми правами
- блокування чи заборона доступу до певних ресурсів і можливостей
- виняткове ставлення через приналежність до певної групи

Дискримінація виникає поступово і починається зі стереотипів. Вони спрощують оцінку людей і явищ, допомагають приймати швидкі рішення. По суті, це рефлекс самозахисту.

Що важливо: ідентифікувати стереотипи, розуміти причини, бути спроможними контролювати.

Стереотип

узагальнене уявлення та оцінка людей, явищ, предметів

Упередження

заздалегідь негативне ставлення, що базується на рисах зовнішності, приналежності до тієї чи іншої групи

Дискримінація

дія чи поведінка, що порушує права людини та принижує людську гідність

Як це виглядає на практиці?

Стереотип

ВІЛ легко та швидко передається іншій людині

Упередження

Треба максимально обмежити контакти з людьми, які мають ВІЛ

Дискримінація

- не працевлаштовувати людей з ВІЛ
- не надавати їм медичні послуги
- не приймати дитину з ВІЛ у садок

Дискримінація людини за станом її здоров'я є незаконною. Ніхто не може обмежувати права людини, яка живе з ВІЛ. Якщо так стається, - Ви маєте право на захист.

Медичні права

Кожен має право:

- знати свій ВІЛ-статус
- отримувати якісне лікування
- жити повноцінним життям

Як дізнатись свій статус?

Тестування на ВІЛ сьогодні просте і доступне кожному:

- не передбачає жодних попередніх приготувань
- процедура займає 15 хв
- безкоштовно
- конфіденційно
- за бажанням – анонімно

Здати тест можна:

- у сімейного лікаря, педіатра чи терапевта
- у кабінетах "Довіри", кабінетах інфекційних захворювань поліклініки або консультативно-діагностичного центру, Центрах профілактики та боротьби зі СНІДом, представництвах профільних громадських організацій
- в мобільних амбулаторіях
- або ж шукайте найближче до вас місце тестування на сайті prozdorovia.in.ua

Як відбувається лікування?

- **безкоштовно**
- 1-2 таблетки щодня
- антиретровірусна терапія пригнічує розмноження вірусу і зміцнює імунітет

КОЖЕН МАЄ ПРАВО НА:

доступ до інформації про стан свого здоров'я

- отримання повної та достовірної інформації про стан свого здоров'я
- отримання всієї медичної документації, що стосується стану здоров'я (історія хвороби, амбулаторна картка)
- отримання інформації з урахуванням свого рівня розуміння медичних термінів

збереження конфіденційності

- пацієнт сам вирішує, кому буде повідомлено про стан його здоров'я, в тому числі про ВІЛ-статус
- забороняється вимагати чи подавати інформацію про діагноз за місцем роботи або навчання
- за розголошення лікарської таємниці для медичних працівників передбачено кримінальну відповідальність

Якщо Ви знаєте про свій ВІЛ-позитивний статус, розкажіть про це партнерам і близьким. **У них також є право на здоров'я. У дискордантних парах (де один з партнерів ВІЛ-позитивний) вірус може не передаватись.** У таких пар можуть народжуватись здорові діти.
Що важливо: щодня приймати АРТ і дотримуватись правил профілактики інфікування.

Сімейні права

Кожна людина має право на таємницю про свій стан здоров'я. Однак, коли створюєте сім'ю, повідомте партнера/-ку про свій ВІЛ-статус. Через приховання такої інформації шлюб можуть визнати недійсним. Люди, які живуть з ВІЛ, часто стикаються з порушеннями прав у сімейних відносинах і **найпоширенішою формою є домашнє насильство.**

Щоб отримати захист, звертайтеся до:

- поліції за місцем проживання чи перебування
- виконавчих комітетів сільських і селищних рад
- органів опіки, навчальних закладів
- установ охорони здоров'я

НАЦІОНАЛЬНА ГАРЯЧА ЛІНІЯ: 116 123

Постраждалі від домашнього насильства мають право на:

- безкоштовну правову допомогу
- місце в притулку
- медичну допомогу
- психологічну підтримку

Через суд потерпілі можуть вимагати від кривдника компенсацій:

- витрат на лікування, медичні консультації
- витрат на оренду житла
- періодичних витрат на утримання

Соціальні права

Люди, які живуть з ВІЛ, користуються соціальними правами нарівні з іншими громадянами. При цьому мають ряд спеціальних прав:

- щомісячна допомога ВІЛ-позитивним дітям
- ВІЛ-позитивні діти до 16 років отримують статус людини з інвалідністю і мають право на державну соціальну допомогу
- надбавки за догляд за дітьми з інвалідністю
- щорічне оздоровлення ВІЛ-позитивних дітей (безкоштовно чи за пільговими цінами)
- щорічна додаткова 10-денна оплачувана відпустка для батьків ВІЛ-позитивних дітей

Матері ВІЛ-позитивних дітей мають право на:

- неповний робочий день чи тиждень
- пільгові або безкоштовні путівки до санаторіїв
- працевлаштування без випробувального терміну

Таких жінок без їхньої згоди не можна:

- відправляти у відрядження
- залучати до понаднормових робіт
- звільняти

ВІЛ-позитивні пацієнтки можуть безкоштовно отримувати засоби контрацепції у Центрах планування сім'ї.

Якщо людина була інфікована ВІЛ під час медичних процедур, вона отримує **першочергове право на покращення житлових умов.** Таке ж право отримують медичні працівники, які були інфіковані при виконанні службових обов'язків. Щоб стати на квартирний облік, зверніться у Центр надання адміністративних послуг.

Спілкування з поліцією

Працівники правоохоронних органів можуть звернутись як до Вас, так і до будь-якої іншої особи. Адекватні звернення стосуються перевірки документів, постановки простих запитань, огляду речей з Вашого дозволу.

Якщо при спілкуванні з поліцією у Вас виявлено при собі медичні препарати, рекомендовано:

- спокійно сказати про свій діагноз та пояснити, що лікуєтесь
- зазначити, що препарати призначені лікарем і показати схему лікування

При затриманні з підозрою на вчинення злочину чи правопорушення Ви маєте право на:

- нерозголошення діагнозу
- дотримання режиму лікування
- повідомлення керівництву лікувального закладу
- повідомлення громадської організації, що опікується лікуванням

Деколи звернення поліції можуть бути агресивними, а дії - незаконними. Ніхто не має права використовувати Ваш вразливий стан для необґрунтованих звинувачень чи насильства.

Якщо Ваші права порушуються, Ви можете:

- безкоштовно отримати консультацію або правову допомогу
- подати скаргу до відповідних органів або звернутись за консультацією до Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ)
- звернутися до суду

Куди звертатись за допомогою?

Юридичний чат-бот

Громадські приймальні УГСПЛ надають безкоштовну правову допомогу з будь-яких питань.

Проскануйте QR-код або ж шукайте на сайті helsinki.org.ua розділ "Контакти захисту прав людей, вразливих до ВІЛ та ТБ"

- Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД: **0 800 500 451**
- Національна гаряча лінія з питань наркозалежності та замісної підтримувальної терапії: **0-800-507-727**
- Національна гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми: **0-800-500-22-5**
- Гаряча лінія Національної поліції: **0-800-50-02-02**
- Урядова гаряча лінія: **0-800-507-309 / 1545**
- Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації: **0-800-500-335 / 116-123**
- Національна дитяча гаряча лінія: **0-800-500-225 / 116-111**

Практичні поради щодо захисту прав

5 правил, які можуть стати в нагоді при оформленні різного роду скарг і звернень:

1. Звертайтеся лише письмово.

- у спілкуванні з чиновниками має значення лише те, що написано і зареєстровано
- якщо у реєстрації звернення відмовили, надішліть його рекомендованим листом
- не бійтесь відмов - в будь-якому разі будете мати докази, що звернення відбулось

2. Поважайте процедуру.

- готуйте заяви у 2 примірниках: один подаєте на розгляд, другий залишаєте собі
- відповідь буде надано у визначені терміни залежно від складності питання (максимум 45 днів)

3. Наполягайте на письмових відповідях.

- на кожне звернення чиновник зобов'язаний надати письмову відповідь
- в іншому випадку передбачена адміністративна відповідальність

4. Одна скарга - одне питання.

- намагайтесь помістити звернення на 1 сторінці
- обов'язково зазначте, якого результату очікуєте

5. Не поспішайте звертатись до суду.

- якщо це можливо, старайтесь вирішити справу на досудовому рівні
- підготовка до суду передбачає ретельний збір доказів
- суди первантажені позовами і Вам доведеться довго чекати рішення

Більше про ВІЛ та інші важливі питання читай тут:

prozdorovia.in.ua

Шукай найближче до тебе місце тестування на ВІЛ тут:

Подбай про себе - **ПРОТЕСТУЙСЯ.**

Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД

0 800 500 451

БО "100% Життя" (Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ) представлена у всіх регіонах України network.org.ua

HEALTH LINK

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

100%LIFE

Альянс
громадського здоров'я

Брошуру видано за фінансової підтримки БО «100% ЖИТТЯ» в рамках реалізації проекту HealthLink: «Прискорення зусиль з протидії ВІЛ в Україні» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

ЗНАЙ СВОЇ ПРАВА!

Ти маєш право знати

